

Bridge Service, voor gewone bridgers

Bridge Training

Nummer 657, 14 april 2016

Redactie:

Ron Jedema en Siger Seinen (spelregels),
Ad van Gemert, Jan van Die en Frans Schiereck
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

www.bridgeservice.nl

De BridgeVraagbaak van Kees van Gennip

www.bridgevraagbaak.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je toch graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar:
rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers (voor
overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A.

**Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd
werk! En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.**

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de Bridgepot gelegegd. Van dat geld bridge en dineer ik
dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot
het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel
mogelijk donateurs.

Deze Bridge Training staat geheel in het teken van het nieuwe boek:

Bridge op een presenteerblaadje, van Joseph Amiel

In deze Training plukken we een paar onderwerpen uit Josephs werk. Dat kan
slechts een fractie zijn van de volledige tekst, want het volledige boek bestaat uit
twee delen die samen 1.020 pagina's tellen!

De prijs bedraagt € 179,-, inclusief de verzendkosten binnen Nederland, te
bestellen bij Joseph: joseph.amiel@ziggo.nl

'Bridge op een presenteerblaadje' begint met een cursus voor pure beginners.
4-kaart hoog én 5-kaart hoog worden voorgeschoteld. Het ontstaan van bridge rond
1850. Verder een scala aan biedconventies, uitspeeltechniek, tegenspel, de mens
aan de bidgetafel, de belangrijkste spelregels, belangrijke bridgepersoonlijkheden,
het ontstaan van bridge, StepBridge, Berry's Internet Club, de Rijdende Rechter en
de StepBridgezaak; ja, wat eigenlijk niet?

Bridge Service, Bridge Training 657, 14 april 2016, rob.stravers@upcmail.nl

Ik plukte tien bridgevraagstukken uit Josephs boek.

Spel 1

<i>West</i> ♠ H B 4 3 ♥ – ♦ A H 9 5 4 ♣ A 5 3 2	<i>Biedverloop 1</i>			
	<i>West</i> 1♦ ???	<i>Noord</i> pas	<i>Oost</i> 1♥	<i>Zuid</i> pas
	<i>Biedverloop 2</i>			
	<i>West</i> 1♦ ???	<i>Noord</i> pas	<i>Oost</i> 1♠	<i>Zuid</i> pas
Wat is volgens u de juiste herbieding van west, rekening houdend met de herwaardering van zijn hand na het bijbod van oost?				

Antwoorden spel 1

<i>West</i> ♠ H B 4 3 ♥ – ♦ A H 9 5 4 ♣ A 5 3 2	<i>Biedverloop 1</i>			
	<i>West</i> 1♦ ???	<i>Noord</i> pas	<i>Oost</i> 1♥	<i>Zuid</i> pas
	<i>Biedverloop 2</i>			
	<i>West</i> 1♦ ???	<i>Noord</i> pas	<i>Oost</i> 1♠	<i>Zuid</i> pas

Wat is volgens u de juiste herbieding van west, rekening houdend met de herwaardering van zijn hand na het bijbod van oost?

Bij biedverloop 1 ziet west, met zijn renonce in partners kleur, geen enkele aanleiding om zijn overigens fraaie openingshand te herwaarderen. Hij blijft onveranderd op 15 punten en kan niet anders dan 1♠ bieden.

Na het beroerde 1♥-antwoord in biedverloop 1 klinkt het 1♠-bijbod in biedverloop 2 west als muziek in de oren. Distributie bijgeteld heeft hij opeens niet meer 15 maar 18 punten, en 4♠ lijkt zeker het proberen waard.

Spel 2 Reverse bij competitief bieden

Wanneer er tussengeboden wordt, blijven de richtlijnen voor het reverse bieden in de regel van kracht. Hoort u bij de mensen die bij het lezen of horen van de woorden “in de regel” meteen over de mogelijke uitzonderingen willen worden geïnformeerd? Dan bent u hier op het juiste adres, zeker als u de moeite wilt nemen om de volgende twee biedverlopen te vergelijken:

<i>West</i> 1♥ ???	<i>Noord</i> 2♣	<i>Oost</i> 2♦	<i>Zuid</i> pas	<i>West</i> 1♣ ???	<i>Noord</i> 1♠	<i>Oost</i> 2♦	<i>Zuid</i> pas
--------------------------	--------------------	-------------------	--------------------	--------------------------	--------------------	-------------------	--------------------

Antwoorden spel 2 Reverse bij competitief bieden

Wanneer er tussengeboden wordt, blijven de richtlijnen voor het reverse bieden in de regel van kracht. Hoort u bij de mensen die bij het lezen of horen van de woorden “in de regel” meteen over de mogelijke uitzonderingen willen worden geïnformeerd? Dan bent u hier op het juiste adres, zeker als u de moeite wilt nemen om de volgende twee biedverlopen te vergelijken:

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
1♥	2♣	2♦	pas
???			

Na 1♥ – (pas) – 2♦ zou 2♠ een reversebod zijn geweest. Dat is nu nog steeds het geval. Het volgbod verandert dus niets aan de betekenis van een eventuele reverseherbieding van west. Met minder dan zestien punten dient west 2♥ of 2SA te bieden, al zou zijn hand een vijfkaart harten en een vierkaart schoppen tellen.

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
1♣	1♠	2♦	pas
???			

Dit is een heel andere situatie. Hier had west na 1♣ – (pas) – 1♦ rustig 1♥ kunnen bieden. Nu is 2♥ het goedkoopste bod, goedkoper dan 2SA of de meest economische kleurherhaling (3♣), die op drie-niveau zou moeten geschieden. Het is onlogisch dat de laagst mogelijke herbieding overwaarde zou beloven. Om die reden is 2♥ in een geval zoals het onderhavige geen reverse.

Een dubbele conclusie:

- ▶ na een volgbod van de linkertegenstander, een bijbod van partner en een pas van de rechttegenstander is het bieden van een hogere nieuwe kleur op twee-niveau geen reverse indien het betreffende bod goedkoper is dan de kleurherhaling;
- ▶ het gaat hier om een *verplicht* bod omdat bij een pas van de openaar gevolgd door een pas van de genoemde linkertegenstander partner geen stem meer in het kapittel zou hebben.

Spel 3 Consequentie van de Vierde-kleur-conventie

De vierde kleur is conventioneel en drukt manche-interesse uit. Bent u in principe te zwak om een manche te spelen, dan mag u de vierde kleur niet bieden, zelfs niet met een vijf- of een zeskaart in de bewuste kleur. Op zich is dat overigens geen ramp: de kans dat na het bieden van drie kleuren de beste fit in de vierde kleur zou liggen, valt te verwaarlozen.

Twee voorbeelden:

<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td><i>West</i></td> <td><i>Oost</i></td> <td><i>Oost</i></td> </tr> <tr> <td>1♥</td> <td>1♠</td> <td>♠ B 9 7 3</td> </tr> <tr> <td>2♣</td> <td><u>2♥</u></td> <td>♥ V 4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>♦ V B 9 8 6 2</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>♣ 7</td> </tr> </table>	<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	1♥	1♠	♠ B 9 7 3	2♣	<u>2♥</u>	♥ V 4			♦ V B 9 8 6 2			♣ 7	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td><i>West</i></td> <td><i>Oost</i></td> <td><i>Oost</i></td> </tr> <tr> <td>1♦</td> <td>1♠</td> <td>♠ V B 10 8 7</td> </tr> <tr> <td>2♣</td> <td>???</td> <td>♥ H 9 7 4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>♦ 8</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>♣ 9 5 2</td> </tr> </table>	<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	1♦	1♠	♠ V B 10 8 7	2♣	???	♥ H 9 7 4			♦ 8			♣ 9 5 2
<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>																													
1♥	1♠	♠ B 9 7 3																													
2♣	<u>2♥</u>	♥ V 4																													
		♦ V B 9 8 6 2																													
		♣ 7																													
<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>																													
1♦	1♠	♠ V B 10 8 7																													
2♣	???	♥ H 9 7 4																													
		♦ 8																													
		♣ 9 5 2																													

Antwoorden spel 3 Consequentie van de Vierde-kleur-conventie

<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	
1♥	1♠	♠ B 9 7 3	Het meest voor de hand liggende tweede bijbod lijkt 2♦ te zijn. Maar dat is de vierde kleur, en het spel van oost is niet sterk genoeg voor een dergelijk bod. Oost is dus veroordeeld tot het doen van een zwaktebod. 2♥ is het aantrekkelijkst, met op zijn slechtst een 5/2-fit.
2♣	<u>2♥</u>	♥ V 4	
		♦ V B 9 8 6 2 ♣ 7	

<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	
1♦	1♠	♠ V B 10 8 7	Ook in dit voorbeeld is oost te zwak om de vierde kleur te bieden. Hij aarzelt tussen pas en 2♠. Bij het ter perse gaan van dit boek had hij nog steeds geen beslissing genomen.
2♣	???	♥ H 9 7 4	
		♦ 8 ♣ 9 5 2	

Spel 4

<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	
1♥	1♠	♠ A V 9 7	Wat kan oost in de tweede ronde het best bieden?
2♣	???	♥ B 8 5	
		♦ H 9 7 6	
		♣ 8 2	

Spel 5

<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	
1♠	1SA	♠ B 5	Wat kan oost in de tweede ronde het best bieden?
2♥	???	♥ 7 6	
		♦ A 10 8 5 3	
		♣ B 8 6 4	

Antwoord spel 4

<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	
1♥	1♠	♠ A V 9 7	Wat kan oost in de tweede ronde het best bieden?
2♣	???	♥ B 8 5	
		♦ H 9 7 6	
		♣ 8 2	

Het beste bod van oost in zijn tweede biedbeurt is **3♥**, een sprongbod waarmee hij zijn limiethand toont. Met een zwakke hand had hij zo goedkoop mogelijk gesteund en 2♥ bijgeboden. Met een sterke hand was hij waarschijnlijk naar 4♥ gegaan of, met zijn dekking in ruiten, naar 3SA. Een 2SA-bijbod is ook denkbaar, maar met samen acht troeven kan een paar beter een kleurcontract spelen. Merk op dat oost weet dat west een vijfkaart harten heeft, daar diens opening anders 1♣ zou zijn geweest. En, even belangrijk, west weet dat oost een driekaart harten heeft: met een vierkaart had hij immers meteen gesteund.

Antwoord spel 5

<i>West</i>	<i>Oost</i>	<i>Oost</i>	
1♠	1SA	♠ B 5	Wat kan oost in de tweede ronde het best bieden?
2♥	???	♥ 7 6	
		♦ A 10 8 5 3	
		♣ B 8 6 4	

West toont een hand met minder dan 18 punten, een vijfkaart in schoppen en een vierkaart in harten (er wordt immers met de langste van twee kleuren geopend, en met de laagste van deze twee kleuren bij gelijke lengte). Blijven vier kaarten over waarmee west de twee lage kleuren van oost zou kunnen steunen. Duidelijk onvoldoende voor een tweede bijbod van oost op drie-niveau in ruiten of klaveren. Ook 2SA komt niet in aanmerking, niet zozeer omdat het 10 of 11 punten zou beloven (dit is niet het geval daar oost al aangegeven heeft dat hij maximaal 9 punten bezit), maar omdat west geen SA-contract wenst te spelen; anders had hij gepast na het “vuilnisbakkenbod” van oost. Rest **2♠**, preferentiebod waarmee zo goedkoop mogelijk, met een tweekaart, terug wordt gegaan naar de openingskleur van partner.

Spel 6

♦ V B 3 2

	N	
W		O
	Z	

Speelwijze voor 5 slagen?

Speelwijze voor 4 slagen?

♦ A 9 6 5 4

Spel 7

♥ A B 2

	N	
W		O
	Z	

Speelwijze 5 slagen?

Speelwijze 4 slagen?

♥ H 9 5 4 3

Spel 8

♦ H 5 4

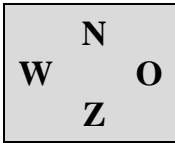
	N	
W		O
	Z	

Speelwijze 3 slagen?

♦ A B 3 2

Antwoord spel 6

♦ V B 3 2

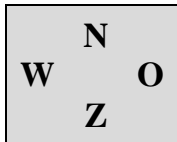

♦ A 9 6 5 4

Om vijf slagen te halen, moet de leider ♦H onschadelijk maken. Als ♦H sec zit, is het slaan van ♦A winnend. Zit ♦H niet sec, en heeft oost alle ontbrekende ruitens, dan verliest de leider twee slagen door ♦A te slaan. Hij kan ook snijden op ♦H door ♦V te laten doorlopen. Hij maakt dan vijf slagen indien oost ♦H-tweede heeft of west ♦10 sec – maar opnieuw verliest hij twee slagen indien alle vier de ontbrekende ruitens bij west zitten. Beide speelwijzen leveren vijf slagen in het gunstigste geval op, maar slechts drie bij een ongunstig zitsel. Om verzekerd te zijn van vier slagen moet zuid beginnen met een kleine ruitens naar ♦V: zo kan hij het verlies tot één slag beperken, zelfs met alle vier de ontbrekende kaarten in een van de twee vijandelijke handen.

Antwoord spel 7

♥ A B 2

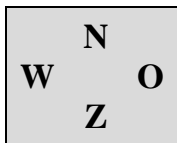

♥ H 9 5 4 3

Voor vijf slagen speelt zuid eerst ♥H en dan een kleine harten naar de vork. Dit is de winnende benadering bij een vijandelijk 3/2-zitsel met ♥V bij west. De leider verliest zo echter twee slagen als oost een vierkaart bezit met ♥V 10 aan de top. Om tegen ieder 4/1-zitsel verzekerd te zijn van vier slagen moet hij met ♥A beginnen. Hij steekt daarna in een andere kleur over naar de hand en speelt een kleine harten naar ♥B.

Antwoord spel 8

♦ H 5 4

♦ A B 3 2

Zuid wil met zekerheid drie slagen halen. Hij slaat daarom eerst ♦A en ♦H en speelt daarna een kleine ruitens naar ♦B.

Rob: 'Zekerheid' moeten we in spel 8 lezen als: 'grootste kans'. Met Vxxx bij west is leider zuid kansloos.

Spel 9

Zuid is leider in een 4♥-manche. West start met ♣H.

♠ B 6 5 4

♥ V B 10 2

♦ H V 8

♣ A 9

	N	
W		O
	Z	

♠ V 3 2

♥ A H 7 6 5

♦ A 9 5

♣ 8 4

Antwoord spel 9

Zuid is leider in een 4♥-manche. West start met ♣H.

♠ B 6 5 4			
♥ V B 10 2			
♦ H V 8			
♣ A 9			
♠ H 10 7	N W O Z	♠ A 9 8	
♥ 9		♥ 8 4 3	
♦ B 6 4 2		♦ 10 7 3	
♣ H V 10 6 3		♣ B 7 5 2	
		♠ V 3 2	
		♥ A H 7 6 5	
		♦ A 9 5	
		♣ 8 4	

De leider neemt de eerst slag met ♣A in de dummy, waarna hij driemaal troef trekt en zijn drie hoge ruitens incasseert alvorens in klaveren van slag te gaan. En hoe west en oost vervolgens ook spelen, ze kunnen niet voorkomen dat zuid slechts twee schoppens afgeeft. Zonder de voorafgaande eliminatie van de ruitenkleur zou dat niet mogelijk zijn geweest.

Spel 10

U zit zuid en moet na het hierna getoonde biedverloop uitkomen tegen de hartenmanche die leider oost tot een goed einde zal proberen te brengen. U start met ♠A, partner noord legt ♠2 op tafel. Hoe gaat u verder?

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
–	–	1♥	pas
2♥	2♠	4♥	pas
pas	pas		

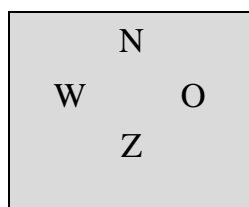
♠ 7	N W O Z	♠ A 9 8 5 3
♥ V 5 4 2		♥ 9 3
♦ A 9 4 3 2		♦ –
♣ 9 8 6		♣ B 10 5 4 3 2

Antwoord spel 10

U zit zuid en moet na het hierna getoonde biedverloop uitkomen tegen de hartenmanche die leider oost tot een goed einde zal proberen te brengen. U start met ♠A, partner noord legt ♠2 op tafel. Hoe gaat u verder?

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1♥	pas
2♥	2♠	4♥	pas
pas	pas		

♠ 7
♥ V 5 4 2
♦ A 9 4 3 2
♣ 9 8 6

♠ A 9 8 5 3
♥ 9 3
♦ –
♣ B 10 5 4 3 2

U koos voor de uitkomst in partners kleur. Dat zou u normaal doen met een van uw lage kaarten, maar omdat uw streven is dít vijandelijke troefcontract om zeep te helpen, hebt u ♠A op tafel gelegd.

Onder de gegeven omstandigheden, en mede gezien de singleton schoppen in de dummy, heeft partners bijgespeelde kaart niets te maken met wel of geen schoppen doorspelen ... en alles met zijn voorkeur voor een van de twee andere bijkleuren. Lager dan ♠2 kan niet, wat betekent dat noord – voor wie de binnen uw partnerschap afgesproken Lavinthal-conventie geen geheimen heeft – heel graag zou willen dat u de dans voortzet in klaveren. Gelukkig maar, want als hij om ruiten had gevraagd, was u tot muurbloempje verworpen (met enige compensatie voor uw partner).

Maar welke klaveren? ♣10! Duidelijk hoog, omdat u niets liever hebt dan dat noord van de twee overige bijkleuren, ruiten en klaveren, de hoogste, ruiten, terugspeelt, zodat u kunt aftroeven.

Tot zover een fractie van het vele moois op Josephs presenteerblaadje!

Lezers Mailen

Kleur vaststellen én slemaspiraties

Ik vind het soms moeilijk om verder te bieden als bv. mijn partner opent en ik met een sterke kaart slem tot de mogelijkheden reken.

Het "normale" rijtje is: troefkleur vaststellen, controlebiedingen en dan azen vragen. Bijvoorbeeld:

Partner	Ik
1♥	1♠
1SA	

Ik had een dijk van een schoppen, wilde die als troef hebben en dacht aan slem; voor mijn partner staat de troefkleur echter nog niet vast; ik kan geen 2♠ bieden omdat mijn partner dan mag passen, 3♠ is een limietbod, 4♠ een eindbod waarop mijn partner met een 10-11pnt past.

Ik	Partner
1♠	2♥

Ik heb een sterke schoppenkaart, bv 6-7 schoppen met 3-4 tophonneurs, wil die dus als troef hebben en verder bv een singleton en twee azen in de andere kleuren, mogelijk dus slem.

Ook hier is voor mijn partner de troefkleur nog niet duidelijk en kan ik geen 2♠ of 3♠ bieden.

Wat is een oplossing voor dit biedprobleem?

Rob:

Lastig genoeg om de visie te vragen van Bep en Anton!

Bep en Anton:

Voorbeeld 1

Na 1♥-1♠-1SA

Het probleem is inderdaad dat je zonder verdere afspraken niet forcing met schoppens kunt bieden.

Heb je geen gewone sterke hand (dan bied je meteen 4♠), maar een hand met sleminteresse, dan kun je na 1♥ meteen 2♠ bieden, en over 2SA dan 3♠. Dat bod is forcing en toont interesse in slem.

Een andere (goede) oplossing is om na een 1SA-rebid (2-way) Checkback te spelen. Dat is ook een oplossing voor niet-slemhanden waarbij je twijfelt over de speelsoort.

Bijvoorbeeld met: ♠ AHxxx
 ♥ Hx
 ♦ xxx
 ♣ Hxx (4♠ in een 5-3 fit of 3SA?).

Zie voor een uitwerking het boekje "Staymanvarianties" in de BBS serie van de Bridge- en Boekenshop.

Voorbeeld 2

Als 2♥ 10+ belooft kun je inderdaad geen 2♠ bieden. Maar wel 3♠! Immers, als partner met 2♥ 10+ belooft en jij toont met een sprong naar 3♠ overwaarde dan heb je samen genoeg voor de manche.

Regel: na een 2-over-1 is het bieden mancheforcing na:

- of een sprong;
- of een nieuwe kleur op 3-hoogte.

4♥ eindbod?

Gisteravond had ik met mijn bridgepartner een meningsverschil over een bieding.

♠ B 10 7 5	
♥ 9 5 4	
♦ B 10 9 5 3	
♣ 8	
♠ H 8 4 3	♠ A
♥ B 6 2	♥ A H V 10 8 7 3
♦ 6	♦ A
♣ A V 7 6 4	♣ H 10 9 2
	♠ V 9 6 2
	♥ -
	♦ H V 8 7 4 2
	♣ B 5 3

Zuid opende het bal met 2♦ (zwak!?)

West	Noord	Oost	Zuid
			2♦ (zwak)
pas	pas	4♥	pas
pas	pas		

Oost nam mij kwalijk dat ik (West) niet had geboden, want zoals je ziet zit het helemaal dicht en is 7SA gemakkelijk te halen! Slechts 33,00 % was het resultaat van deze prachtige hand!

Wat deed ik eventueel fout met de westhand? Volgens mijn bescheiden mening sloot mijn partner met zijn bod van 4♥ alles af!

Rob:

'Kwalijk nemen' klinkt onaangenaam kritisch...

Als we weten hoe klein de kans is dat je partner weer zo'n hand heeft na een zwakke twee in ruiten, zouden we dit spel net zo goed kunnen vergeten en overgaan tot de orde van de dag... ☺.

Voor de historici onder ons merk ik op dat niets zo gemakkelijk is als slem uitbieden met de kennis van nu. Dat voordeel hadden jij en jouw partner niet.

Oost heeft een geweldige hand, en als west toevallig ♣AV meeneemt, ♠H en drie hartens zonder ♥B, of ♥Bx of ♥B-sec, zijn dertien slagen voor het oprapen.

Zónder ♣A en ♥B wordt het al een stuk vervelender; de eventueel aanwezige heren zijn dan onbereikbaar.

Nu oost meteen 4♥ biedt, dient oost te beseffen dat west wel een heel bijzondere hand moet hebben om een verantwoord sleminitiatief te kunnen nemen.

Als jouw partner jou je pas kwalijk neemt, kan dat alleen maar komen omdat oost door zijn eigen bril, dus met zijn prachtige hand voor ogen, naar jouw hand kijkt.

Beter is om te beginnen met een doublet, gevolgd door het bieden van de hartenkleur. Ik denk aan:

Zuid	West	Noord	Oost
2♦	pas	pas	doublet
	2♠		3♥ loeisterke hand met sterke harten
	4♥		4SA
	5♣/♦* (één aas)		6♥

*5♣/♦: Paren die '14-30' spelen, beloven met 5♣ 1 of 4 azen.

Hoe gaan Bep en Anton om met deze twee handen?

7♥ bieden is lastig, 6♥ moet geen probleem zijn.

Zuid	West	Noord	Oost
2♦	pas	pas	doublet
	3♦		4♦
	4♠		6♥
	??		

Tja, bied je dan 7♥? Eerlijk gezegd: geen idee.

Terzijde: noord hoort niet op zuids 2♦ te passen maar 4♦/5♦ te bieden.

Staymanvarianten

Onlangs ontspan zich een, voor mij verrassende, discussie over de good-old Stayman conventie.

Op de clubavond opende mijn partner met 1SA (15-17); ik had 4-krt♠, 4-krt♥, 4-krt♦ en een singleton klaveren met 0 punten.

Ik bood 2♣ (Stayman) en paste op partners 2♦-bod.

Volgens de tegenstanders had ik op m'n systeemkaart moeten vermelden dat we de zwakke Stayman spelen, omdat 2♣ normaal vanaf 8/9 punten wordt gebruikt.

De tegenstanders zijn geroutineerde bridgers waarvan er één bridgeleraar is. Volgens mij is het enige wat de 2♣-bieder belooft: tenminste één 4-krt hoog.

Ik heb op de site Bridgevraagbaak gekeken en daar staan inderdaad termen als Non-forcing Stayman, Forcing Stayman, Garbage Stayman.

Zou je kunnen aangeven of ik m'n systeemkaart moet aanpassen?

Rob:

Als jouw partner rekent op minstens 8 punten, en net zo verrast is door jouw pas op zijn 2♦ als je tegenstanders, hoef je je systeemkaart beslist niet aan te passen!

Alleen als jullie standaard ook met minder dan 8 punten Stayman toepassen, moet dat op jullie systeemkaart staan.

Ook met de afspraak van minstens 8 punten kan het heel verstandig zijn met een verdeling als deze toch af te wijken en voor de Stayman te kiezen om daarna te passen op alles wat beweegt ☺.

De beste volgorde...

Bij ons op de club is een verschil van mening over het tijdstip/moment wanneer noord het contract in de bridgemate moet invoeren.

Vraag: Op welk moment precies moet noord het contract invoeren in de bridgemate?

In uw boekje "Gids voor bridge" staat: 'Voer meteen na het bieden het contract in'.

Voor mij betekent dat, na 3x pas. Dan stemt noord met zijn tegenstanders af wat het contract is en voert dit in op de bridgemate. Hierna kan uitgekomen worden en het spelen beginnen.

Een andere mening is, dat je **eerst uit moet komen** en dan pas het contract in moet voeren.

Stel dat noord uit moet komen. Hij moet een uitkomst bedenken, uitkomen en daarna weer aandacht besteden aan het invoeren van het kastje. Is dus enigszins afgeleid, kan niet gelijk met de anderen de dummy bekijken, bovendien ook meer kans op fouten bij het invoeren van het kastje.

Mij lijkt het logischer dat je, voordat je uitkomt, eerst het kastje volledig invoert en dan met z'n allen overgaat naar de speelperiode.

Om verdere irritaties over bovengenoemd meningsverschil te voorkomen, zou ik graag vernemen hoe de juiste gang van zaken is.

Rob:

Formeel is er geen regel die voorschrijft op welk moment het contract moet worden ingevoerd.

Vóór aanvang van het bieden het spelnummer invoeren en meteen na de afsluitende pas het te spelen contract, kan daardoor niet meer zijn dan een advies.

Als club kun je dit advies wel tot regel verheffen. Afstemmen bij de invoer verkleint het risico dat een verkeerde speler uitkomt.

Naast het invoeren van het contract moet noord ook zijn biedkaartjes opruimen.

En daarna heeft hij zijn handen volledig vrij voor de speelperiode.

Veel plezier en hartelijke groet.

Wel of niet gespeeld?

Ik heb een vraag over de arbitrage op mijn club.

Ik zit links van de leider en speel een kleine harten uit mijn hand. Links legt klein, mijn partner troeft en de leider zit klaar met een kaart waarvan ik de beeldzijde zie. Ineens doet hij de kaart terug in de hand en troeft over. Mijn vraag: mag dit? De leider had nl. ook geen hartenkaarten meer.

Er waren verschillende antwoorden van arbiters, vandaar dat ik het aan jou vraag.

Rob:

Artikel 45 C 2 a geeft duidelijkheid. Als de kaart van de leider met de zichtbare beeldzijde de tafel (nagenoeg) raakt, moet die kaart worden gespeeld. Het maakt dus niet uit of een tegenspeler de beeldzijde wel of niet kan zien; dat criterium geldt alleen voor een kaart van de partner van het tegenspelende paar. Dat staat in artikel 45 C 1.

Maar... tegenspelers én leider mogen niet al een kaart in de hand nemen als ze nog niet aan de beurt zijn. Daarmee ontstaat de suggestie dat het voor die speler niet uitmaakt wat de rechtertegenstander bijspeelt. En dat komt gemakkelijk misleidend over.

Als duidelijk is dat de rechtertegenstander door het vroegtijdig in de hand nemen van een kaart is misleid, kan de arbiter het resultaat desgewenst aanpassen naar het verwachte resultaat zónder misleiding. Uiteraard gaan we niet uit van kwade opzet van de leider!